C/2024/4218

24.7.2024

Nezákonné zadržiavanie prezidenta Mohameda Bazouma v Nigeri

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2023 o nezákonnom zadržiavaní prezidenta Mohameda Bazouma v Nigeri (2023/2980(RSP))

(C/2024/4218)

Európsky parlament,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže demokraticky zvolený prezident Nigeru Mohamed Bazoum bol spolu so svojou manželkou a synom nezákonne zatknutý 26. júla 2023 po vojenskom prevrate, ktorý viedol generál Abdourahaman Tchiani; keďže vojenská junta rozpustila zvolenú vládu;

B. keďže prezident Bazoum a jeho rodina sú odvtedy uväznení vo svojej rezidencii za nepriaznivých podmienok, bez dostatku potravy a elektrickej energie a len s obmedzeným prístupom k zdravotnej starostlivosti;

C. keďže nezákonné väznenie prezidenta Bazouma a jeho rodiny ho má donútiť, aby odstúpil; keďže junta oznámila, že bude stíhať prezidenta Bazouma za „vlastizradu“ a „podkopávanie bezpečnosti štátu“, čo sú trestné činy, za ktoré možno uložiť trest smrti;

D. keďže ide o šiesty štátny prevrat v západnej Afrike od roku 2020; keďže Niger, Mali a Burkina Faso uzavreli pakt o vzájomnej obrane, ktorý zaväzuje signatárov, aby si v prípade útoku navzájom pomáhali;

E. keďže junta svojvoľne pozatýkala ministrov, úradníkov a civilistov a zakročila proti kritickým médiám a pokojným opozičným hlasom;

F. keďže junta odmietla sprostredkovateľské úsilie ECOWAS-u; keďže sa nečrtá žiadny dôveryhodný proces politickej transformácie;

G. keďže po štátnom prevrate a po rozhodnutí junty požadovať odchod francúzskych jednotiek spolupracujúcich v boji proti ozbrojeným skupinám sa bezpečnostná situácia zhoršila a ďalej sa zvýšil počet džihádistických útokov; keďže EÚ pozastavila väčšinu svojej rozvojovej a vojenskej spolupráce s Nigerom;

H. keďže humanitárna situácia je zúfalá a 4,3 milióna ľudí potrebuje humanitárnu pomoc;

1. dôrazne odsudzuje vojenský prevrat, ku ktorému došlo 26. júla 2023; žiada okamžité a bezpodmienečné prepustenie prezidenta Bazouma a jeho rodiny a všetkých svojvoľne zadržiavaných osôb a zrušenie obvinení voči nemu;

2. žiada, aby bol demokraticky zvolený Mohamed Bazoum okamžite dosadený do funkcie prezidenta Nigeru a aby bol bezodkladne obnovený ústavný poriadok;

3. naliehavo vyzýva juntu, aby dodržiavala ľudské práva a zaručila slobodu prejavu a slobodu médií;

4. vyzýva Radu, aby zaviedla sankcie voči vedúcim predstaviteľom nigerskej junty, a víta pozastavenie rozpočtovej podpory a bezpečnostnej spolupráce, zatiaľ čo humanitárna pomoc pokračuje; víta rozhodnutie ECOWAS-u uložiť hospodárske a finančné sankcie;

5. vyjadruje plnú podporu úsiliu ECOWAS-u nájsť politické riešenie prostredníctvom mediácie;

6. je hlboko znepokojený situáciou v oblasti bezpečnosti, ľudských práv a v humanitárnej oblasti v Nigeri a regióne; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že štátny prevrat výrazne ohrozil demokratický, bezpečnostný a hospodársky pokrok v Nigeri;

7. vyjadruje znepokojenie nad možným využitím paktu o vzájomnej obrane;

8. zdôrazňuje, že terorizmus v celom regióne Sahel podkopáva upevňovanie demokracie a právny štát; vyjadruje znepokojenie nad pokusmi Ruska zvýšiť svoju prítomnosť v regióne Sahel na úkor regionálnej stability a demokracie;

9. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, vysokému predstaviteľovi a podpredsedovi Komisie, ECOWAS-u, ako aj Africkej únii.